

Nordlys (Beluga x BER 02-139-1)

- En pen gul sort til mat, skrelling/sous vide og hjemme fritering

Dyrkningsveiledning

Sortsbeskrivelse:	Kort introduksjon om egenskaper ved sorten
<p>Nordlys er en halvtidlig til halvsein gul sort egnet til mat og skrelling/sous vide. Sorten har gode friteringsegenskaper og egner seg til både hjemme-fritering og til båter. Det er en tørkesterk sort med god avling og modning.</p> <p>Sorten har middels stort knollansett med uniforme knoller og fin skallfinish. Den har generelt gode resistensegenskaper og er spesielt sterk mot rust (PMTV og TRV) og kreft 1.</p> <p>Sorten spirer middels raskt og har ris som dekker radene godt, selv om det er relativt lavt. Nordlys egner seg til dyrking i store deler av landet, også i nord. Den er sterk mot indre feil, og holder seg godt på lager.</p> <p>Se egen sortsbeskrivelse for flere egenskaper, karakteristikk og resistensegenskaper for sorten i sortsvelgeren til Graminor.</p>	

Setting:	Settepotetbehandling
Forbehandling	Nordlys kan med fordel varmes opp/forspires før setting. Den er ikke testet for respons på lysgroing, eller tidligpotetproduksjon spesielt.
Settedybde - ansett	Normal settedybde. Knollansett er mellom 12-14 stk., men forvarming og setting av fysiologisk modne knoller, kan gi flere knoller per plante. Det anbefales normal setteavstand og radavstand.
Generelt	Setting bør ideelt skje på stigende jordtemperatur og helst over 8-10 grader. Potetene bør ikke settes direkte i jorda fra kaldt lager og det anbefales å varme opp settepotetene før setting.

Gjødsling og jord:	Tilpasning til jord og gjødsling
Jordtype	I storskala har Nordlys blitt dyrket mest på lette jordarter (siltig sand, sand-jord), og den har vist seg å være sterk mot skurv på disse jordartene. Forsøk på morenejord og tyngre jordarter har vært utført med gode resultater.
Nitrogen (N)	Middels behov for Nitrogen.
Fosfor (P)	Det anbefales generelt normal gjødsling av P, men tilleggsgjødsling anbefales ved krokstadiet for å oppnå større knollansett.
Kalium (K)	Anbefaler normal gjødsling med kalium, hvis en har tilstrekkelig kaliumnivå i jorda.
Andre behov	

Vekstsesongen:	Plantevern og tiltak
Vanning	Sorten er relativt tørkesterk, men generelt anbefales jevn jordfuktighet og tidlig vanning. Dette for å hindre skurv, samt sikre god vekst og tilgang på gjødsel.
Vekstrytme	Nordlys har middels stort ris, og dekker fåra godt. Sorten har normal knollutvikling og vekstrytme.
Mekanisk bekjempning	Generelt bør hypping være utført før rad lukking, eller som beste praksis på jordtypen og produsent.
Kjemisk bekjempning	Sorten er gjennomsnittlig sterk mot tørråte. Følg med på smittepress og tørråtevarsel. Ved konvensjonell dyrking anbefales det å følge råd og prognoser for tørråte (VIPPS), og tilpasse sprøyteintervallene til sorten.

Høsting:	Vekstavslutning
Forberedelser	Nordlys har en god naturlig avmodning.
Skallfasthet	Den blir skallfast raskt ved normal gjødsling, og har en fin skallfinish, som gir god salgbar avling. Sorten kan beskrives som halvtidlig med omtrent samme veksttid som Folva. Det er ikke observert problemer med gjenvekst etter vekstavslutning på sorten.
Håndtering	Sterk mot mekanisk håndtering, selv om det generelt anbefales skånsom høsting som et godt tiltak.

Lagring:	
Dvaletid	God dvaletid, omtrent som Asterix.
Lagring	Nordlys holder seg godt på lager. Det anbefales generelt rask nedkjøling og opptørking av knollene etter innhøsting. Hold lageret mørkt for å unngå grønning på knollene.

Erfaringer:	Dyrkingserfaringer om sorten
<p>Det har vært et visst omfang og utprøving av Nordlys i Troms/Målselv området. Ønsket er å finne et supplement til dagens Van Gogh, som er den mest brukte poteten til Tromspotet/ ArtNord i dag. Van Gogh er svak mot moptop (PMTV) og symptombildet kan bli veldig kraftig ved angrep av denne sykdommen. Vi håper videre testing og prøvedyrking i tromsdistriktet kan gjøre at Nordlys blir et bedre alternativ.</p> <p>I tillegg til sortsegenskapene som beskrevet ovenfor, så tilføyer dyrkerne og rådgiverne i Troms følgende: «Vi er glade for at det oppformeres en mengde sertifisert settepotet av Nordlys, slik at vi kan teste den på flere gårder i nord i årene fremover. Vi finner aldri en sort som ikke har noen svakheter, og dersom sorten ikke er alt for svak mot stengelrâte, kan vi leve med litt flatskurv på en skrellepotet.»</p>	

Tilleggsinfo: Utdrag av erfaringer fra testing i 3-årig verdiprøving

Nordlys var ferdig verdiprøvd etter sesongen 2021 og ble godkjent våren 2022. Totalavlinga har vært 22 og 24 %-enheter under Asterix på henholdsvis Østlandet og i Midt-Norge. I feltforsøk har totalavling vært litt under sorten Folva, men på et nivå med Van Gogh. Tørrstoff har i snitt vært 21,6%, koketype AB. Knollvekta ligger i snitt på 122g og antall knoller er omtrent som for Asterix, 12 stk.

Sorten er ganske god mot indre og ytre kvalitetsfeil, og hadde relativt få kvalitetsfeil på Østlandet. I Midt-Norge var det kvalitetsfeil som skurv og grønne knoller. Summen av indre og ytre kvalitetsfeil var 6 % på Østlandet, noe som er 1 %-enhet under Asterix.

Nordlys er meget sterk mot enzymatisk mørkfarging i rå tilstand.

Den er svak mot tørråte på ris og knoller, men synes å ha god resistens mot sølvskurv, flatskurv og den er spesielt bra mot rust. I tillegg er den resistent både mot kreft og PCN Ro1.

Bilder: